

Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 136

§ 136

Valtuustokysymys toimenpiteistä, joilla Espoo edistää työttömien alkuvaiheen toimenpiteitä ja palkkatuen käyttöä

Valmistelijat / lisätiedot:
Sipilä Hilla-Maaria
Selin Marianne
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 24.3.2025 jättämään valtuustokysymykseen toimenpiteistä, joilla Espoo edistää työttömien alkuvaiheen toimenpiteitä ja palkkatuen käyttöä sekä toteaa sen loppuun käsitellyksi. Vastaus toimitetaan tiedoksi muille valtuutetuille valtuuston seuraavan kokouksutsun yhteydessä.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Johanna Värmälä ja 10 muuta valtuutettua ovat jättäneet 24.3.2025 valtuustokysymyksen, jossa esitetään seuraavat kysymykset koskien työttömille työnhakijoille suunnattujen toimenpiteitä ja palkkatukea.

1. Millaisin toimenpitein Espoo on edistämässä työttömien mahdollisuutta saada alkuhaastattelu ja työnhakukeskustelu?
2. Miten Espoo on toimimassa palkkatuen myöntämiseksi, jotta palkkatukeen riittäisi rahaa koko vuodeksi?
3. Miten Espoo tulee toimimaan, että työttömille on tarjolla palkkatukityöpaikkoja?

Vastaus valtuustokysymykseen

1. Työnhakija-asiakkaan palveluprosessi ja siihen sisältyvien alkuhaastattelujen ja työnhakukeskustelujen ajankohdat on määritelty laissa työvoimapalvelujen järjestämisestä, ja työllisyyspalveluissa toimitaan näiden määräaikojen mukaisesti. Alkuhaastatteluja ja täydentäviä työnhakukeskusteluja järjestetään Espoossa kaikille espoolaisille ja kauniaislaisille työttömille työnhakijoille työnhakijan alkupalveluissa työnhaun käynnistyessä. Uusien työnhakijoiden määrä vaihtelee, ja työmarkkinatilanne on ollut haastava, joten uusia

työnhakijoita on ollut paljon. Alkupalvelujen henkilöstöresurssia lisätään kevään aikana. Ruuhkatilanteisiin varaudutaan vaihtoehtoisilla toimintamalleilla, joilla turvataan asiakkaan palveluprosessin käynnistyminen haastatteluineen sekä työttömyysturva. Espoon työllisyyspalveluissa on oma alkupalvelutiimi, jonka tehtävänä on toteuttaa uuden asiakkaan alkuhaastattelu ja ensimmäinen työnhakukeskustelu. Asiakkaalle järjestetään ensin työnhakukeskustelu, jossa hänen asiointitarpeensa kartoitetaan ja työttömyysturva vireytetään. Asiakkaalle joko annetaan työvoimapolitiittinen lausunto tai tehdään selvityspyyntö työttömyysturva-oikeudesta. Lainsäädäntö vaatii vireyttämään uuden asiakkaan työttömyysturvan viikon sisällä ilmoittautumisesta. Tästä syystä ja asiakkaiden edun mukaisesti järjestämme ensin työnhakukeskustelun, jotta voidaan taata työttömyysturvan mahdollisimman nopea vireyttäminen ja lainsäädännön noudattaminen.

Työnhakukeskustelun yhteydessä asiakkaalle varataan aika työllistymissuunnitelman laatimiseen, jonka yhteydessä asiakkaan palvelutarve kartoitetaan tarkemmin, ja selvitetään esimerkiksi, onko asiakas suoraan työmarkkinoille suuntautuva vai tarvitseeko hän lyhyttä koulutusta parantaakseen työnhakutaitojaan. Lisäksi tarkistetaan, onko asiakkaalla mahdollisesti terveydellisiä haasteita, jotka vaikuttavat työnhakuun. Tapaamisen yhteydessä asiakasta ohjataan työhaussa, ja hänet ohjataan tarpeen mukaan sopiviin palveluihin.

Tavoitteena on, että asiakkaan kartoitus, työttömyysturvan vireytys, suunnitelman laatiminen ja työhaussa ohjaus tapahtuvat kaikki kahden viikon sisällä asiakkaan ilmoittautumisesta työnhakijaksi. Lainsäädännön mukaan työllistymissuunnitelma tulee laatia viipymättä työnhakukeskustelun jälkeen. Tämä pyritään toteuttamaan mahdollisimman nopeasti asiakkaan työnhakijaksi ilmoittautumisen jälkeen, mutta viimeistään siten, että asiakkaalla on suunnitelma ja hänen palvelutarpeensa on tiedossa kahden viikon sisällä ilmoittautumisesta. Tämän alkuvaiheen prosessin jälkeen, asiakas siirtyy kartoituksen mukaiseen jatkotiimiin.

2. Työllisyyspalvelujen talousarvio on tiukka ja liikkumavara sen sisällä on hyvin rajallinen. Palkkatuen osalta valtiolta siirtyi uusille työvoimaviranomaisille palveluvelkaa vuodelle 2024 kohdistuvien tukien osalta, ja lisäksi uusien työvoimaviranomaisten vuoden 2025 palkkatukimäärärahoja on sidottu jo aikaisempina vuosina tehdyillä palkkatukipäätöksillä. Valtio korvaa työvoimaviranomaisille palkkatuen osalta syntynyttä palveluvelkaa, mutta ei täysimääräisesti. Työllisyyspalvelut ja talouspalvelut selvittävät, miten valtion korvaus huomioidaan talousarvion kannalta siten, että palkkatuen ja muiden taloudellisten tukien maksamista voidaan jatkaa. Arvioissa huomioidaan koko yksikön budjetti siten, että varmistetaan ja turvataan kriittisten palvelujen, mm. kotoutumiskoulutusten, järjestäminen tänä vuonna. Työllisyyspalvelujen kokonaisbudjetin ollessa tiukka ja laskettu VOS rahoituksen mukaan, liikkumavaraa palkkatuen määrärahojen osalta ei talousarviovalmistelussa juuri ole ollut. Palkkatuen riittävyyttä voidaan mahdollistaa kohdentamalla sitä rajatumminkin ja vaikuttavammin, kuitenkin lainsäädännön määrittelemissä rajoissa ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökohdat huomioiden.
3. Miten Espoo tulee toimimaan, että työttömille on tarjolla palkkatukityöpaikkoja?

Espoon kaupunki ei tarjoa enää palkkatukipaikkoja omassa organisaatiossaan TE-uudistukseen mukanaan tuoman palvelujen rahoitusmallin ja muiden lainsäädäntömuutosten johdosta. Lisäksi lainsäädännöllä on rajoitettu kuntien mahdollisuutta työllistää työnhakijoita palkkatuella.

Espoon työllisyyspalveluissa kehitetään työnantajapalvelujen toimintaa ja työnantajayhteistyötä. Työnantajia kannustetaan tarjoamaan harjoittelu- ja työpaikkoja eri lähtökohdista tuleville työntekijöille. Madaltaakseen työnantajan rekrytointiin liittyviä riskejä, Espoo kaupunki pyrkii jatkossakin myöntämään tukea monimuotoista henkilöstöä palkkaaville työnantajille. Palkkatuen myöntäminen muille työnantajille edellyttää, että määrärahaa on käytettävissä. Jatkossa palkkatukea tulee tarkastella vahvemmin sen vaikuttavuuden näkökulmasta sekä luoda muita kannustimia yrityksille työnhakijan palkkaamiseksi.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys toimenpiteistä, joilla Espoo edistää työttömien alkuvaiheen toimenpiteitä ja palkkatuen käyttöä

Tiedoksi